

Найлепшы падарунак

Берасцейская (Радзівілаўская) Біблія, 1563 г.

Галоўны экспанат, прадстаўлены на выстаўцы «Той самы падарунак да 1000-годдзя», якая нядавна прыйшла ў Нацыянальная бібліятэка Беларусі, — унікальны асобнік Берасцейскай Бібліі, набыты і падараваны Брэсту на яго тысячагоддзе. Адбылося гэта ў 2019-м — у гадавіну згадкі ў летапісе пра старажытны горад.

На вялікай сцэне падчас віншавання Кіраўнік дзяржавы перадаў у дар добра захаваны асобнік кнігі. Выданне гэтае сімвалічнае і для сучаснага Брэста, і для ўсёй Беларусі — унікальная, фенаменальная з'ява, якая праславіла краіну ў час свайго ўзнікнення ў XVI стагоддзі і дагэтуль застаецца сімвалам-помнікам эпохі і сведчаннем высокага развіцця культуры таго перыяду. Гэта самы прыгожы і багаты кніжны помнік, які быў створаны на беларускіх землях ад пачатку кнігадрукавання і да XIX стагоддзя.

А выпусціла выданне ў свет першая друкарня, якая паўстала на тэрыторыі сучаснай Беларусі (ранейшыя, заснаваныя Францыскам Скарынам, сёня знаходзяцца на тэрыторыі іншай краіны). Біблію гэтую называюць Радзівілаўскай, бо яна з'яўляецца самым яркім помнікам дзейнасці Мікалая Радзівіла Чорнага, у свой час самага багатага і ўплывовага дзеяча Беларусі.

Найлепшы падарунак

Кніга стала першым перакладам з арыгінальных моў на жывыя мовы того часу ва Усходняй Еўропе — яна паслужыла асновай і прататыпам для далейших пошукаў і біблейскіх праектаў, у тым ліку для Астрожскай Бібліі.

У выданні фаліянтнага фармату шмат цудоўна выкананых гравюр, больш ад паўтары тысячы старонак. Кніга ўражвае. Але 50 гадоў таму ў Беларусі не заставалася ніводнага яе асобніка...

— Дзякуючы пэўным намаганням і спонсарскай падтрымцы атрымалася зрабіць магчымым вяртанне асобніка Берасцейскай Бібліі, яшчэ нядаўна такая мара ўспрымалася як фантазія. Але дзякуючы імпэту некаторых людзей яна стала рэальнасцю, — дзяліўся падчас экспкурсіі намеснік генеральнага дырэктара — дырэктар па навуковай работе і выдавецкай дзейнасці Нацыянальнай бібліятэki Беларусі Алесь Суша.

Сёння Берасцейская Біблія шырока ўвайшла ў культурную прастору і стала сімвалам ушанавання і гонару за дасягненні папярэднікаў. Пасля атрымання кніга была перададзена ў Музей гісторыі горада Брэста. Адмыслова для яе захоўвання выканалі вітрыну з тэмпературным рэжымам, мікракліматам. Было зроблена навуковае апісанне кнігі, алічбаванне, ёсьць дамоўленасць аб правядзенні рэстаўрацыйных работ.

Марыя ЯРАШЭВІЧ